IV. évfolyam. 1910. április hó 2. 14. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

NOVÁK PÁL
felelős szerkesztő.
KIRÁLY JÁNOS
társszerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez; előfizetések, hirdetési díjak és reklamációk a kiadóhivatalba küldendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint készítetnek.

Előfizetési felhivás.

Lapunk mai számával egy uj negyedév veszi kezdetét, mely alkalomból lapunkra uj előfizetést nyitunk. A közjó harcosai vagyunk, de küzdelmünk csak ugy kecsegtethet a győzelem reményével bennünket, ha a nagyközönség előfizetése révén, lelkesen, kitartóan támogat bennünket.

A sajtó létjogosultságát, fontosságát szükségtelen vázolnunk, lapunk céljait pedig ugyis feltárja, mutatja a mindennapi élet, melynek mi csak igazságos birálói, haladásának pedig megfontolt irányitói voltunk, vagyunk és leszünk.

A nagyközönség lelkes támogatásából meritjük mi munkásságunkhoz az erőt, a kitartást s a jól végzett munkától az Ég sem fogja megtagadni az áldását.

Jánosháza 1910. április 2-án.

„Jánosháza és Vidéke"
szerkesztősége.

Kossuth Lajos.

Irta: Király János.

. . . A Kerepesi temetőben bolyongtam . . . Megálltam Kossuth Lajos mauzoleuma előtt. Szép, impozáns; a nagy férfiuhoz méltó alkotás. Itt fog most pihenni örökké a nemzet nagy fia . . . És gondolatom szállt . . . szállt a multba, a negyvennyolcas időkbe . . .

* * *

Ő, mint igénytelen kis ember, Zemplénvármegye közgyülésén kezdte meg nyilvános szereplését, amikor is a sajtószabadságról mondott beszédet, melynél szebben, tartalmasabban és történelmileg igazságosabban sem előtte, sem utána még senki a sajtószabadság nagy közkincsének értékét be nem bizonyitotta. És ettől kezdve folyton emelkedett, hire mindinkább nőtt.

Előkészitette a szabadság küzdelmét. A kamarillával felvette a harcot, hogy megmentse a nemzet alkotmányos szabadságát. Harc előtt állott a haza, hadsereg nélkül.

De Kossuth lánglelkü beszédjének hatása alatt az országgyülés megadta a szükséges pénzt és katonát. Lépten-nyomon az országot és megteremtette a világtörténelem egyik leghiresebb hadseregét: az 1848/49-es honvédséget.

Prohászka.

Lótás-futásban, hajszolva a kenyeret, a napokban az egyetemi templom környékén járva — feltünt a templomba igyekvők sürü tömege. Valamennyi férfi. Uri ember. Sokat meg is ismertem közülök, a közélet jeles férfiait. Volt köztük néhány olyan, akikre illik a parasztszociálista vezér, Achim, epitetonja: a »tizezer holdas bőrkabátosok,« több kuriai biró, miniszteri tanácsos, tanár. Miért mennek a templomba? És késő este, fél hétkor? Mi lesz a templomban? Konferencia. Mondja: Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök. Órámat néztem. Ej, függesszük fel a kenyérgondjat, menjünk be a boltives hajlékba, melyet (az első pillanatra látjuk) megérintett a modern haladás szelleme, a padok között, az oldalfalakon villamos égőre kandelaberek nyulnak felfelé és a még gyér, tompitott, misztikus fény oly jól illik zaklatott lelkünkhöz. Nagy kegyetlenség, hogy épen a papnövelde utcán engedelmezett a főváros villamos vonalat s ennek kanyargó pályája miatt a villamos vezető sokszor csenget. A behallatszó ideges csöngetés hány ember áhitatát zavarja meg s az ég felé szálló hány gondolatot hus le a földre. Hiába! Itt is eszünkbe jut a dividenda, a klikk, a városi politika. S ennek nem szent semmi, se kegyelet, se — Isten.

A templom villamos égői egyre fölgyulnak. Már a szószéken is felgyult a fény s megjelenik minden ceremónia nélkül, fiatalos rugékonysággal Székesfehérvár püspöke. Sohase láttam én azt: főpásztor, aki közvetlenül, ceremónia nélkül mutatkozik az Ur hajlékában. Még nem szól s már megnyert. Szeméből rajongás és szeretet sugárzik. Homloka kivételes, nagy eszt bölcs. Megkövetem a hallgatóságot. Elömlik azon valami ünnepies várakozás, mely nagy szellemi gyönyörüségek előtt inspirálja az agyat, hogy egészen adja át magát s egész lelkével fogja fel azt, amit most fáradt lelkének vigaszul nyujtani fognak.

Véletlenség volt, hogy épen az első konferenciára jutottam el. És — kenyérgond ide, kenyérgond oda — hiven kitartottam; de ne essék megszólás gyanánt. Egy ifju barátom, akivel évekig voltam egy szerkesztőségben, aki, hogy enyhén fejezzem ki magamat, nem rendezett vallási viszonyok között lelelődik, ő is ott volt megannyiszor. Leomlanak a vallási választó falak.

Prohászka egy heti elmélkedéseinek alaptémája ez: A művelt ember nem rossz, de a modern eszmeáramlatok bilincseiben fogva van; nem tud és nem is akar szabadulni abból. Hat napig az ives csarnokban szivünk legnehezebb nyitható zárát pattantja fel a szónok: »Akarj hinni, akarj, hogy elviseld ezt az igaztalan, ezt a nehéz, ezt a keserves, ezt a nyomoruságos életet!«

Prohászka konferenciái alakilag is különböznek az apostolok irásai után következő templomi beszédektől, a predikációktól. Célja: a kétely, a pesszimizmus, a közömbös, a maga lelkébe beletekinteni nem akaró esztétát, a művelt, a kultur embert lelki életre, áhitatra birni, hitet gerjeszteni benne, melyet az élet

STERN MÓR FIA

hornyelt tetőcserép-gyára Jánosháza. Számos elismerő levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendű tégla 36 K.
II. „ „ 30 „
Hornyelt tetőcserép: 80 „
Apró tetőcserép: 40 „

És megkezdődött a harc . . .

Miképp máshol, nálunk is elbukott a szabadság. Kossuth ekkor elindult a nagyvilágba, hogy felrázza tétlenségéből, hogy beszéljen a népeknek egy maroknyi nemzetről, mely évszázadok óta küzd a szabadságért s nem tud beletörődni a szolgaságba. Elindult, hogy tanitsa a népeket. Szavai megfogantak a lelkekben és a szolgaságban levők a szabadság országára gondoltak. Ahol csak járt, hazánk iránt rokonszenvet, ellenségeink iránt gyülöletet ébresztett.

Mikor ugy sem tudta a nemzetet megsegiteni, elvonult Turinba. Itt remetéskedett. Még itt is az ő szava volt a legnagyobb hatalom az ország népe előtt. Innen irogatott haza. S a 67-ről mondott jövendölései mindig jobban beigazolódtak és igy nemcsak apánk, hanem bölcsünk és prófétánk is lett egy személyben.

Hányszor kérdezte minden magyar sziv: „Miért nem jött haza Kossuth Lajos?“ Aki első nyilvános beszédét ezzel a kijelentéssel kezdi: „Aki meggyőződését principiumokra nem alapitva, gondolkodásában a szél változása szerint ingadoz, nem érdemli a férfi nevet. Csak az érdemes ezen nevezetre, aki bár maga maradjon is egy ellenséges világ közepette, csüggedhetetlen bátorsággal védi azt, amit igaznak lenni lelkében elismert“, aki, mint ő, ezzel a kijelentéssel indul politikai pályájára és tizenhét esztendővel később a debreceni református templomban tartott országgyülésen ünnepélyesen megesküdött: ». . . velem rendelkezhetik az Isten akármint az életben, bocsáthat reám szenvedést, bocsáthatja reám a vérpadot, bocsáthatja reám a bürökpoharat vagy a számüzetést, de egyet nem bocsájthat reám soha, az, nem, hogy én valaha az ausztriai háznak alattvalója legyek« — gondolhatott-e valaha is arra, hogy hazájába visszatérjen!

Elveiből nem engedett, esküjét megtartotta, az ő lelke tiszta maradt. Kossuth sohase hajolt meg, sohase tört össze, sohase hirdetett reménytelenséget. A láncostort, melyet magával vitt, csuhogtatta halála napjáig.

Meghalt . . . eltemettetett. A nemzet nagy hercosának teste itt nyugszik a Kerepesi temetőben. Zarándokoljon ide minden magyar ember. Csodálatos ereje van e sirnak. A tétovázó: *határozott* lesz. A hajtott derekuak: *kiegyenesednek*. Az erkölcsileg sülyedtek: *megtisztulnak*. És a magyar évről-évre *magyarabb* lesz. Tehát Kossuth nem halt meg, Kossuth örökké él! Céljai látszólag sikertelenek maradtak, élete a csalódások sorozatának látszik. De a diadalmas mégis ő lett. Halála után is legyőzhetetlennek bizonyult.

Halála évfordulóján — pártkülömbség nélkül — mindenki tegye le a sirhoz a kegyelet koszoruját. Őt dicsérje nyelvünk, őt dicsérje szánk. Példájából meritsünk hazafiságot, önzetlenséget, önfeláldozást és nevét soha el nem feledjük.

Sok hőst ismer a történelem, sok hóditót, sok vezért dicsőit nemzete; de nincs nép és nincs vezér, akit oly mély és örök szeretet foglalt volna össze, mint Kossuth apánkat és a magyar népet.

* * *

Merengésemből fölocsudtam, a felejthetetlen sirtól eltávoztam, de azért folyton a fülembe zsongott ez:

„Kossuth sohase halt meg, Kossuth örökké él!

---

legbecsesebb talizmánjának tart. A transcendentalis fogadalmaktól nem riad meg, mindjárt bevezető beszéde arról szól, van-e Isten? Mélységes áhitatával, szárnyaló rajongással, soha eddig nem hallott okfejtésével, modern szellemével, fenkölt gondolataival, nagy készültséggel és ragyogó dialektinájával, magával ragadó. Bevallja, hogy a hit mathematikai számokkal, vegytani képletekkel, természettudományos tételekkel, — nem bizonyitható. A hit az érzés világa. A tudós tudja a viz vegyképletét, azért vajjon ismeri-e, ha meg nem izlelte? A vak ember is tudhatja, hogy mi az a fókusz, ismerheti a fénytörés törvényeit, de lát-e azzal, ha szemidegei elsorvadtak? Majd következik Goethe, akit szeretettel idéz, Schiller, Darvin, több hires szabadgondolkozó s velük bizonyitja a maga igazait. S a hallgató emelkedik, száll vele, száll a lelkiség felé.

Természetes, hogy csak a magam benyomásáról számolhatok be és bevallom, hogy Prohászka konferenciáiról esténként mindég azzal az érzéssel távoztam, hogy jobb vagyok hogy az élet sok salakjától tisztultam, hogy az élet nemesebb tartalmát érzem.

Porikles, Kleon, Cicero, Antonius, hogy csak e néhányat és ellentéteket emlitsek a 2 ókori letünt kultur életet élő nemzet fiaiból, bizonyitják a közvetlen szó végtelen hatalmát. Azóta sokat fordult a világ, most is két hazai jelenség igazolja, hogy az élő beszéd csodás hatalma nem szünt meg. Odakint Tisza, itt a felszentelt falak között a müvelt emberek elhervadt hitét életre keltő rajongó lopap. Nem lehetetlen-e ez épen a huszadik században, mikor szellemi forradalom van, mikor politikai, társadalmi keretek ropognak, mikor egészen uj eszme és gondolatvilág helyezkedik el a fáradt, a lázas, az ideges, a lelki beteg emberiség között: ime, ezer ember az értelmiség felső régióiból Prohászkát megy hallgatni? Nem, mert aki egyszer besodródott valahogyan az ő fenkölt, szárnyas igéi hallgatására: annak az lelki szükség.

Verner László.

A hitelszövetkezetekről.

Irta: **Novák Pál.**

E hó 4-én fogja tartani a Jánosházai hitelszövetket első évi közgyülését. Rövid egy évi munkának az eredménye az a szerény méretü jelentés, amelyet az igazgatóság a közgyülés elé fog terjeszteni.

Vannak, akik tán mosolyognának az apró számocskák láttára; de engem jól eső érzés fog el, ha végig nézek rajtuk, mert bennük egy örök életre hivatott intézmény egyik — hajtásának Jánosházán való izmosodását, erősödését vélem látni. Mert milyen eszmék szolgálatában müködnek a szövetkezetek?

Közel hozzák egymáshoz a társadalom legkülönbözőbb osztályait, amelyek között napról-napra nagyobb és nagyobb üröket állit a mai, megmételyezett kor rossz indulatu demagógiája.

Láthatatlan kézzel állandóan hintik a takarékosság termőképes magvait.

Valahol csak létrejönnek, mindenünnét csakhamar kiirtják a *tisztességtelen üzleti szellemet és a kiméletlen anyagi harcot*, amelyekben védtelenül azelőtt mindig a gyengébb, a szegényebb elem bukott el.

Reményt öntenek a csüggedők lelkébe, a fásult, a közönyös kisembereket felébresztik a tespedésből, önbizalmat gerjesztenek bennük és tettvágyukat fokozva rásegitik arra az utra, amely az erők egyesitése révén a boldogulás felé vezet.

Mindezekbe beigazolva látom a szövetkezeti eszmék nagyra hivatottságát és megnyugtatnak azok az apró számocskák, szép reményekkel kecsegtetnek a jövőre nézve. Szinte magam előtt látom a lavinát, amely a hegytetőről való indultában csak egy kis kavicsocska, de lent a völgyben már hatalmas, mindeneket elboritó tömeg.

A legnagyobb magyarnak — Széchényi Istvánnak — elveit, eszméit látom megtestesülni a hitelszövetkezetek müködésében s ha ő élne, bizonyára ő lenne az első szövetkezeti harcosok vezéremberei között.

Ha van intézmény, amely egységes, önzetlen munkával, kölcsönös szeretettel hivatott szerencsétlen, sokat gyötört nemzetünk jelenének nyugodtabbá, jövőjének pedig szebbé, biztosabbá való tételére, akkor a hitelszövetkezet az.

Adja az Isten, hogy a megkezdett munka ne veszhessék kárba.

Dal . . .

Egy dalt akartam irni zólad,
Gyönyörüt, — szebbet, mint te vagy.
A Muzsa mindig hű volt hozzám,
Az egyszer mégis cserbe hagy.

Pedig itt enyeleg körottem,
Rám mosolyog és integet,
Kacag, mulat, hogy im hiába
Keresgetem a rimeket.

Száz dallam is cseng a szivembe
S dalokba szőni nem birom.
Lelkem vergődik tehetetlen
— Hever a toll a papiron.

A Muzsa fütelen. — Hogy irjak? . .
Kitárom tiszta szivemet,
— Ugy sincsen szebb rim a világon.
Beleirom a nevedet.

NOVÁK PÁL.

Heti krónika.

Személyi hir. Hirschler Sándor tkp könyvelő, tartalékos hadapródőrmester április hó elején 28 napi fegyvergyakorlatra bevonult a cs. és k. 83-ik gyalogezred Kőszegen állomásozó zászlóaljához.

Előléptetés. Kellemes meglepetés érte a jánosházai csendőrőrs derék, köztiszteletben álló parancsnokát, Somogyi József őrsvezetőt a husvéti ünnepekben. Ugyanis, mig ő szabadságon volt a rokonainál, addig megérkezett a kerületi parancsnokság leirata, mely szerint őt buzgó, lelkiismeretes munkásságának elismerése mellett őrmesterré lépteti elő. Mi is csak örvendeni tudunk az érdemek megju'almazásán és őszinte jókivánatainkat füzzük a megérdemelt elismeréshez.

Műkedvelői előadás. A »Kath kör« március 28-án műkedvelői előadást rendezett. Szinre került: a »Gyimesi vadvirág« cimü népszinmü. A magashelyárak dacára is zsufolásig megtelt a terem. Persze, kiváncsi volt mindenki, hogyan játszanak hozzátartozóik. A meghatározott fél 8 helyett fél 9-kor kezdődött az előadás. A látogatók addig folyton jöttek. Egyszerre csak megszólalt a csengő és a függöny felgördült. Látható lett az első jelenet. Eleinte szinte félve, szegletesen mozogtak, mikor meg már megszokták a közönséget, egyesek megengedték maguknak a beszélgetést. Furcsának tetszett az is, mikor egyik a másiknak integetett, sőt hunzgatta, hogy mit tegyen; feltünt a sok nevetgélés is. Ezekre — ugy látszik — [illegible] Mégis elmondhatjuk azt, hogy az előadás szépen sikerült. Ezért Cseh Kálmánt illeti a dicséret, aki fáradságot nem ismerve, buzgón, hozzáértően végezte a nehéz rendezői szerepet. Fáradságának meglett a jutalma. Egyesek különösen kitüntek, mint Nagy Margit a harangozóné és Máthé Ferenc a harangozó szerepében. Mindakettő természetesen, eredetien, kacagtatóan végezte feladatát. Megkell még emliteni Pintér Mariskát, aki Mária és Pintér Józsefet, aki Marci szerepében kiváltak. Jakab Károly, mint Gyurka, az elzüllött alakot kitünően adta s meg is volt hozzá a hangja. Sik Irma és Sárközi Karolin is hozzájárultak a darab sikeréhez. Az előadás után megkezdődött a táncmulatság és tartott kivilágos-kivirradtig.

A választók névjegyzékének kiigazitása. Az országgyülési képviselő választók névjegyzékének kiigazitására kiküldött bizottság g. Takách Ferenc elnöklete alatt március hó 31-én délelőtt állitotta össze azoknak a névsorát, akik a még mindig érvényben levő választói törvény, vagyis 1874. évi XXXIII. t. c. alapján 1911-ben választójoggal fognak birni. A felszólamlási időre annak idején fel fogjuk hivni olvasóközönségünk figyelmét.

Verekedés Hosszuperesztegen. Ugy látszik, a hosszuperesztegiek szeretnek koponyát, csontot törni. Ebbeli képességüket husvéthétfőn meg is mutatták, mert Küntzberger Mór vendéglőjében Német István, Németh József, Benke István, Tóth József, Kovács József és Sándor, Varga Ferenc parázs verekedést rögtönöztek, ugy, hogy majdnem mindegyiknek testi sértése 8 napon felül gyógyul. Ezenkivül még székeket, ajtókat, ablakokat is törtek össze, vagy 105 korona értékben.

A Balaton mellé! A Balatoni Szövetség dr. Óvári Ferenc alelnök és Csépló Ernő titkár aláirással körlevelet intézett az iskolák igazgatóihoz, hogy a tanuló-ifjuság kirándulásait irányitsák a Balaton vidékére, ahol a fiatalságnak gondolat és érzelemvilágára kellemesen és nemesen ható jelenségeket találnak. A szövetség minden tekintetben utmutatást és segédkezést ad a hozzá fordulónak.

Korytnica. Mióta a Rózsahegy- Korytnicai vasut megnyilt, a gyógyulásra és üdülésre szoruló közönség fokozottabb mértékben keresi fel a magyar Karlsbadot: az ozondus levegőjü, gyönyörü fekvésü, festői Korytnicát. A közlekedés kényelmével a fürdőközönség kényelméről való gondoskodás is karöltve halad. Dr. Ormai József kir. tanácsos, főorvos, fürdőtulajdonos, nem kimélve költséget és fáradtságot, egész sereg uj épitkezéssel gyarapitotta a hatalmas fürdőtelepet. Tavaly épült a rendkivül kényelmes Hungária szálló, továbbá a modern kor igényeinek teljesen megfelelő uj vizgyógyintézet, melynek berendezésével kevés világfürdő hasonló intézete vetekedhetik. Tavaly adták át a forgalomnak a Stanek Albert uj erdei sétautat, mely uj, festői tájakat tár fel, a Kárpátok változatos, meglepő panorámájából sétáló közönség előtt. Gyomor, cukor és idegbetegeknek ma már igazán nem kell külföldi gyógyfürdőkre törekedniök; Korytnica az ő elismert kitünő gyógyhatásu vizeivel, subalpinikus levegőjével, klimatikus fekvésével, dietikus kohászival és főleg kényelmes szállóival ma már minden hasonló külföldi fürdővel vetekedik. De nemcak a betegek, hanem a fáradtak is megtalálják,— amit a fürdő mind fokozottabb népszerüsége igazol,— itt erösitő üdülésüket.

Uj rend a biróságoknál. Az igazságügyminiszter rendelete szerint az ország összes kir. törvényszékeinél, járásbiróságainál és az ügyészségeknél f. évi ápr. hó 1-től kezdve, a hivatalos órák reggeli 8 órától egyfolytában d. u. 3 óráig tartanak. A nyári hónapokban reggeli 7 órától d. u. 2 óráig. Vasár- és ünnepnapokon a hivatalos órák reggel 9 órától 12 óráig. A telekkönyveket reggel 9 órától déli 1 óráig lehet betekinteni.

Tilalom. Igen üdvös és erkölcsi szempontból mélyreható rendeletet adott ki a vallás és közoktatásügyi miniszter. Szigorúan intézkedett ugyanis, hogy a tankötelés gyermekeket gazdasági munkára szerződtetni nem szabad.

Méhészeti szaktanitói kerületek. A méhészeti szaktanitói kerületeknek eddig érvényben volt beosztása a m. kir. földmivelésügyi miniszterium f. évi 114.754 A, IX. sz. alatt kelt rendeletével változást szenvedett. Eszerint ezentul Moson, Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Somogy, és Baranya vármegyek a pápai székhellyel alakitot II. méhészeti kerületbe tartoznak. Méhészeti szaktanitóul ebbe a kerületbe Pataki Béla neveztetett ki, aki időnkint beutazza a kerületéhez tartozó vármegyéket, egyes községekben a méhészeti teendőkről előadást tart és a hozzáfordulóknak minden e szakmába vágó kérdésekre a legkészségesebben ad felvilágositást.

Paraszt-észjárás. A magyar paraszt eredeti észjárásáról és nyakasságáról közismert. Ha egyszer valamit a fejébe vett, nem akar attól eltérni. Egyik szomszédos községbeli atyafi a napokban egy szabómesterhez tért be és ott beszédközben előhozta, hogy tőle az adóhivatal 12 korona jogtalan illetéket kér, ő pedig azt meg nem fizeti, még ha 100 korona perköltséget fizet is. Az élelmes szabó hamarosan kiegyezett a haragos atyafival. 20 koronáért vállalkozott, hogy a dolgot rendbe hozza. Átvette a 20 koronát, nyugtázta, ezzel elment az adóhivatalba, kifizette a kérdéses 12 koronát a makacs atyafi helyett, és zsebrevágott 8 korona fáradsági dijat.

Visszaemlékezés.

Irta: Király János.

(Vége.)

Hétfőn már a »budiriglik«-en (igy nevezik ott a kopár dombokat) defeliroztunk. Ha nem is ment valami finoman, mégis csak ment valahogyan.

Csodálatos a katona! Ha agyon is gyötrik egész nap, azért mulatni kell. Kimaradás csak kilencig van. Ezt pontosan be is tartják; de leggyakrabban még későbben keveredenek haza.

Pedig másnapra — nagy-napra virradtunk. Nagy harcászati gyakorlat volt az »Irottkő«-n.

Már korán reggel az egész csapat két részre oszlott. Az egyik rész a piros pántlikát feltette. A vaktöltényeket kiosztották és a két »cug« ellenkező utakon eltünt az erdőben.

Az ut mindig felfelé vitt. Kinyergős-kanyargós volt végig. Cser, bükk, tölgy, nyir, fenyő, gyertyánfák; málna, mogyoró, kökény, galagonyabokrok váltakoztak az ut mentén. Szebbnél szebb tájpanorámák tünt[illegible] fel. Mindezek most nem igen érdekeltek, mert a borju mázsányi sulylyal nehezedett rám, de a többiekre is. Háromszor fujtuk ki magunkat mig a célhoz értünk.

Két ut keresztezte egymást ugy 800 méter magasságban. Két tisztás is volt ott. 50 lépésnyire az uttól az erdőben lefeküdtünk és töltött fegyverekkel vártuk az ellenséget. A tüz-rajtaütést akarták kipróbálni. — Nemsokára a két őrszem hozta a hirt, hogy az ellenséges csapat közeledik. A sapkákat levettük, hogy annál kevésbbé lássanak minket a kiküldött »korpatrolok«. Halotti csend volt. Mintha igazába ment volna.

Az egyik ellenséges kém 5 lépésnyire ment el mellettünk, meg se látott. Jött a második. Ez meg a vörös pántlikás kalapot himpérnek nézte s le akarta szakitani. De abban a pillanatban puska irányult mellének, hang nélkül. Meglepetésében kérdi: »Ver da«? — Felelet: tiz körméről való lehuzás volt.

A csapat gyanutlanul jött.

Egy vezényszóra a puskák megdördültek, a rengeteg erdő viszhangozta szászszorosan. Iszonyu harcizaj töltötte be a levegőt, mintha két ország sorsa dőlt volna itt el. Az ellenség meg volt lepetve. Mást nem tehetett, mint rohamot intézett feltett szuronnyal az erdőbe. A harc eldőlt, a csata meg volt nyerve, a mi részünkről, egy ember vigyázatlansága miatt, ki a piros sapkát himpérnek nézte.

Ezután a két kibékült csapat libasorban felmászott az Irottkőre, Dunántul legmagasabb hegyére. Őserdők bóritják tetejét. Csucsán emelvény van, honnan szép kilátás nyilik a környékre. Kis pihenés után hazamentünk hat órai gyaloglás után. Keresztül ázott rajtunk minden az izzadás folytán. Ezután kezdődött a nagy tisztogatás, a nagy takaritás...

Napok, hetek multak igy, közeledett a két hónap vége. Már az órákat is számlálgattuk. Még csak 24 óra volt hátra. Ismét készülődtünk, azzal a különbséggel, hogy most már örömmel. Nem is képzeled, öcskös, micsoda érzés, micsoda öröm a cifra, de nyomoruságos életet otthagyni, mert az uniformist az ember megutálja.

Ismét glédába álltunk, a kapitánynak utolsót tisztelegtünk, a tisztek kezet fogtak velünk, a biró lányainak bucsut intettünk és egy harsány »éljen« után dobpergés, trombitaszó mellett megindultunk az állomásra. A végtelen nagy örömtől már a faluban hangzott:

»Anyám, anyám, édes, kedves anyám.
Szedje össze az én civil-ruhám!
Szedje össze, tegye a postára!
Megy a fia hosszu szabadságra.

Még egyszer visszanéztünk az Irottkőre és szomszédaira, a kopár dombokra, a falura, a pajtára és elszakadtunk tőlük talán örökre.

A vonatunk már ment... Az állomásokon gyakran felhangzott:

»Fujja a szél, fujja; hazafelé fujja,
Szabadságos öregbakák mennek haza rajta.«

Delet harangozták, mikor Sopronba visszaértünk. Végre, amire a három éves baka, a két hónapos póttartalékos, a tizenhárom napos rezervista folytonosan gondol, a leszerelés ideje eljött. Ujra megnézik a ruhát, bakancsot, puskát, szóval mindazt, amit berukkolás alkalmával kapott az ujonc. Mikor azt mind átadja, egy nagy kő esik le a szivéről. Ismét szabad! A marcona, a keményszivü katona meglágyul, mikor 3 év után ujra látja civilruháját. Könnyei előtörnek, örömében ruháját csókolgatja. Egy kimondhatatlan érzés tölti meg a már civil-katona szivét. A mundért ledobja, a civilruhát felveszi. Uj ember lesz, ujra szabad lesz, mint a börtönből szabadult rab.

Mikor a bennmaradottak látják az öregek távozását, sok nem tudja magát visszatartani, sir, mint egy kis gyermek. Vigasztalásul mindnyájuk ajkán felcsendül:

»Ne sirj bundás, ne sirj! Letelik az idő.
Nekem is volt, de már letelt a három esztendő.

Akik távoznak, vigan dalolnak, akik ott maradnak, szomoruan sirnak, Isten tudja hogyan, de itt kinn jobb, mint odabenn a kaszárnyában.

Különfélék.

Köztudomásu dolog, hogy a közelmultban fölöszlatták a parlamentet. A küszöbön levő képviselőválasztásoknak már fujdogál a szele. A kortesnóták ujra divatba jönnek, persze vidékenkint és pártonkint más-más formában, tartalomban. Mihozzánk is jutott már egy, amelyet a kérésnek engedve, le is közlünk, ami nagyon természetes, minden egyéb és különösebb kommentár nélkül. Ime:

Bezárták az országházát
Haza mentek a honatyák
Kiki ment kerületébe
Zászlót tartva balkezében
Hirdetni az igazságot
Mind kiverni az osztrákot.

Az ösztráknak gyülölsége
Küldte Khuent a magyar népre,
Jól tudták, hogy mi volt régen
Zágrábban a báni székben
Mégtett mindent parancsszóra,
Mert az osztrák igy kivánta.

De a magyar nem engedi
Általa magát letörni,
Megmutatta már egy izben,
Kisöpörte a bársonyszékben,
Most is ez lesz fáradsága,
Haza mehet Hédervárra.

Már kapott kis utlevelet,
Megismerte véreinket.
Felrugta a parlamentet,
Elhagyta a bársonyszéket.
Mehet jelenteni Bécsbe,
Végzett már a magyar néppel.

De mi is végzünk nemsokára,
Csak járjon a Golgottára.
A magyar nép állja helyét,
Ismeri a nagy mesterét.
Kinek szava szent és igaz,
Zászlaja a 48-as.

A nép szava Isten szava,
Kezében az ország sorsa.
Megdüle már az uri osztály,
Helyébe a magyar nép áll.
Megmutatta már egy izben,
Mit hordozgat a begyében.

Igaz magyarnak kell lenni,
Ettől soha el nem állni.
Kossuth pártját megbecsülni,
Vele végig kitartani.
Ő szerzi meg az alkotmányt,
Ő menti meg a magyar hazát.

Igaz jelöltje az Ostffy,
Ő reá kell most szavazni.
Mert igaz magyar fajta,
Ezt tudja a Kossuth pártja.
Őt kivánja soraiba,
A jövő ország házába.

Éljen jelöltünk az Ostffy,
Ki az igazat hirdeti.
Ki megállja mindig helyét,
És követi nagy vezérét.
Kossuth Ferenc azt kivánja,
Őt várja el a pártjába.

Tulok Benő.

Szerkesztői üzenetek.

Politikus. Lapunk olvasóközönsége többféle pártárnyalathoz tartozik, épen azért, bár kivánságának egy részét készséggel teljesitettük, még leplezetten sem mutathatunk rokon vagy ellenszenvet a közelgő képviselőválasztások jelöltjeivel szemben. Nekünk pártatlanul kell maradnunk. A hirrovatban is csak a száraz tényeket fogjuk alkalomadtán és szükség esetén hozni. — *I*... Ha megfelelő, kész örömmel hozzuk, sőt szivesen is vesszük, ha elfogadható dolgokat küld.

ELADÒ

egy sárgaszőrü 1 és fél éves

TENYÉSZBIKA

állatorvos által megvizsgálva.

Bővebb felvilágositást ad a tulajdonos.

Baráth István
Jánosháza.

SZŐLŐSGAZDÁK!

Homokon és kötött földön.

Aki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkéit ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy **drágán és hamar elkel.**

Ezt bizonyitjuk, kik már termeljük és bizonyitják nagy borkereskedők, akik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyent teremne is. Permetezés nélkül a mult évben is peronosporától mentes nagy termést adott **(holdanként 35 hektó.)**

Vesszőről árjegyzék ingyen és hérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos
KÓLY, Biharmegye.

Pésta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

Alkalmas és jó bor
HÁZHOZ SZÁLLITVA, olcsón
28 kr. 56 fill.
Kapható literenkint
Jánosházán, a Steiner nővérek vendéglőjében.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuviz

Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.
magyarországi főraktár: Bpest, V Zoltán-u. 10.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában Celldömölk.